

การปกครองตำบลและหมู่บ้านของประเทศไทย

วิทยานิพนธ์

เสนอต่อคณะรัฐประศาสนศาสตร์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เพื่อเป็นส่วนประกอบของการศึกษา

สำหรับปริญญา

รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต

โดย

ร.ต. อยุธย์ คุชพิมพ์ ร.บ. (เกียรตินิยม)

พระนคร

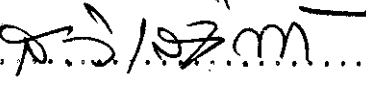
สิงหาคม ๒๕๐๔

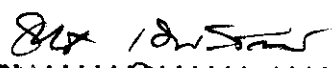
๑๖
การปกครองตำบลและหมู่บ้านของประเทศไทย

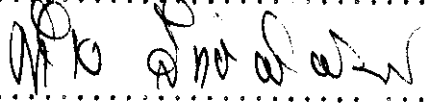
อนุมัติ:

.... ประธานกรรมการ

.... กรรมการ

.... กรรมการ

.... กรรมการ

.... กรรมการ

ในปัจจุบันนี้ยอมเป็นที่ทราบกันเป็นอย่างดีว่า ประเทศไทยกำลังถูกลูกความจากการแทรกซึมของฝ่ายคอมมิวนิสต์อยู่ตลอดเวลา เหมือนกับเมื่อสมัยหนึ่งในอดีตที่ประเทศไทยถูกลูกความจากวัศคกงคตประเทศ เพื่อบีบบังคับให้ประเทศไทยต้องตกไปเป็นเมืองขึ้นให้จงได้ แต่ควยพระปรีชาสามารถอย่างหาที่เปรียบมิได้ของพระบาทสมเด็จพระปิยมหาราชเจ้า ประเทศไทยจึงได้รอดพ้นจากการตกไปเป็นประเทศราชของชาติอื่นมาจนกราบเท่าทุกวันนี้ พระราชภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของพระองค์ท่านที่ใครช่วยให้ "ชาติไทยคงเป็นไท" อยู่ก็คือ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดการปรับปรุงแก้ไขการปกครองทั่วทั้งประเทศ รวมทั้งการปกครองในระดับตำบลและหมู่บ้านควย เพื่อให้ปกครองและบริหารประเทศเป็นไปควยความเป็นระเบียบเรียบร้อย มิให้ชาติมหาอำนาจใดเป็นสาเหตุรุกรานเอาได้ อนึ่ง ผู้เขียนมีความรู้สึกอยู่เสมอว่า ขณะนี้ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่ที่อยู่ในชนบทยังมีฐานะยากจนและคอยการศึกษา ซึ่งอาจจะถูกชักจูงให้หันเหไปฝักใฝ่ในฝ่ายตรงกันข้ามได้โดยง่าย ราษฎรซึ่งเปรียบเสมือนกระดูกสันหลังของชาติเหล่านี้ย่อมมีความผูกพันอย่างใกล้ชิดคตหน่วยการปกครองที่เรียกว่า ตำบลและหมู่บ้าน ซึ่งมีอยู่ในทุกอำเภอทั่วทั้งประเทศ และมีจำนวนมากกว่าหน่วยการปกครองรูปอื่นใดทั้งสิ้น ฉะนั้น ถ้าหากได้มีการศึกษาค้นคว้าให้เข้าใจแจ่มแจ้งถึงลักษณะการจักระเบียบการปกครองดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการที่จะพิจารณาปรับปรุงแก้ไขต่อไปให้สามารถอำนวยความสะดวกแก่ราษฎรในท้องที่ระบมทคาง ๆ ได้ควยเต็มที่แล้ว ก็จะมีเกิดประโยชน์อย่างใหญ่หลวงในการสกัดกั้นภัยคุกคามจากลัทธิคอมมิวนิสต์ที่กำลังแผรขยายเข้ามาสู่ประเทศไทยได้เป็นอย่างมาก ควยเหตุผลดังกล่าว ผู้เขียนจึงได้พยายามศึกษาและเรียบเรียงวิทยานพนธ์ฉบับนี้ขึ้น

วิทยานพนธ์ฉบับนี้จะไม่สำเร็จล่วงไปได้เลย ถ้าไม่ได้รับความสนับสนุนจากอาจารย์ ดร. อาษา เมฆสวรรค์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำและช่วยเหลือเป็นอย่างดีคตคตมาตั้งแต่ต้น และอีกท่านหนึ่งที่จะต้องกล่าวถึงไว้ควยก็คือ อาจารย์ประทาน คงฤทธิศึกษากร ที่ได้กรุณาชักเสลาถอยคำสำนวนที่ไรเรียบเรียง รวมทั้งการแก้ไขแบบแผนโดยทั่วไป และผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะเวนกล่าวถึงเสียมิได้ก็คืออาจารย์คำรงค์ ลัทธิพิพจน์ ซึ่งเป็นผู้แก้ไขแบบแผนข้อความที่ถูกคตครั้งสุกท้าย จนกระทั่งวิทยานพนธ์ปรากฏออกมาเป็นเล่ม ผู้เขียนจึงใคร่ขอถือโอกาสขอพรพระคุณไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างยิ่ง.

ร.ต. อรุณย์ คงพิมพ์

สิงหาคม ๒๕๐๕

Tambol and Mooban Administration in Thailand

ABSTRACT

The writer of this thesis not only intends to illustrate the Tambol (commune) and Mooban (village) as significant units in the democratic way of administration, but also to show the level of capacity of the local people in their self - governing activities. He will also show how this type of administration evolved from the past to the present.

In studying the history of administration of Thailand, one will learn that the Tambol and Mooban units of administration have been established for many years. Even at the present time, these units are the lowest units of administration and have the closest tie with the people. The majority of population (not less than 80 percent) largely depends on these units of administration. Therefore they play an important part of the future of the nation. These units are the first and the last institutions that will convey the administration policies of government to the people and at the same time in their meeting and consulting together will identify their own common problems and needs and solve them for their own betterment.

King Rama V reformed every level of administration, both central and local, up to the standard of other civilized nations. This was done to prevent the powerful nations at that time to find cause for dominating Thailand. Being aware of this, His Majesty the King rigidly set law and regulations governing both the Tambol and Mooban as well as

methods of electing their rulers (Kamnan and Pooyaiban). He also intended to establish, as much as possible, these units of administration as an institution where it can extend the fullest benefit to the people as well as the place where they can learn ways and means of governing themselves. His Majesty, the King, was aware that Thailand would, sooner or later, accept democracy as the way of administration.

When Thailand changed the way of administration from Absolute Monarchy to Democracy every government made an effort to modify and revise the administration of the Tambol and Mooban so as to make it more suitable and effective to serve the people and to learn the democratic way of administration as desired by His Majesty, the King Rama V. As a result the members of the Tambol Council who represent each village have an opportunity to determine their own administrative policies, set their own budget, and implement those policies. In other words, govern themselves, resulting in lessening the burden and responsibilities of the central government. From this evidence the writer sees the importance of these two levels of administration and is therefore motivated to write this study.

This thesis intends to analyse the administrative policy of the past stages of the government (including the Absolute Monarchy) in trying to improve the Tambol and Mooban as capable units of local-self government. These intended policies have not successfully achieved their fullest purposes. Instead, it has created some defective influences, hindering the progress of administrative behavior, which include laws and regulations. The writer, therefore, has delightly studied the cause of such problems and obstracles that have happened in each stage of time and ventures to offer advice and

guidelines for the improvement of the Tambol and Mooban as an ideal unit of administration. Therefore, the government officers who are involved in considering the improvement of the Tambol and Mooban may contribute greater to the foundation of democracy in Thailand.